

Босенко А.І., Вержиховська О.М.,
Гаврилов О.В., Гурський В. А.

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ

Навчально-методичний посібник

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка
Південно-український державний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського

Босенко А. І.,
Вержиховська О. М.,
Гаврилов О. В.,
Гурський В. А.

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ

Навчально-методичний посібник

Кам'янець-Подільський

2014

УДК 378.147.85 (075.8)

ББК 74.580.268я73

Б-85

Рецензенти:

В.В. Лаврук, доктор економічних наук, завідувач кафедри фінансів і кредиту навчально-наукового інституту бізнесу і фінансів Подільського державного аграрно-технічного університету;

А.І. Шинкарюк, доктор психологічних наук, завідувач кафедри загальної та практичної психології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

Б-85 Науково-дослідна діяльність в галузі освіти : навчально-методичний посібник / А.І. Босенко, О.М. Вержиховська, О.В. Гаврилов, В.А. Гурський ; за ред. П.Д. Плахтія. – Кам'янець-Подільський : ПП «Медобори-2006», 2014. – 160 с.

ISBN 978-617-681-070-4

У посібнику розглядається наука як система знань, організаційна структура наукових досліджень, їх класифікація, історія виникнення та розвитку, етапи організації та методологічні основи, види наукових робіт та вимоги до їх оформлення.

Адресовано широкому колу читачів причетних до наукової діяльності: учням, студентам, магістрантам, здобувачам психолого-педагогічних та інших спеціальностей, організаторам та виконавцям науково-дослідних робіт.

УДК 378.147.85 (075.8)

ББК 74.580.268я73

*Друкується згідно ухвали вченої ради
Кам'янець-Подільського національного університету
імені Івана Огієнка (протокол № 12 від 27.11.2013 р.)*

ISBN 978-617-681-070-4

© А.І. Босенко, О.М. Вержиховська,
О.В. Гаврилов, В.А. Гурський, 2014

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Список скорочень	8
Розділ 1. Наука як система знань	10
1.1. Наука. Наукознавство. Наукові дослідження.....	10
1.2. Історія становлення та розвитку науки	19
1.3. Організаційна структура наукових досліджень, класифікація наук.....	26
Розділ 2. Методологія наукового дослідження	34
2.1. Поняття методології дослідження	34
2.2. Загальні підходи і принципи наукового дослідження	36
2.3. Методи дослідницької діяльності.....	42
Розділ 3. Етапи проведення наукового дослідження	49
3.1. Особливості студентського соціально-педагогічного дослідження.....	50
3.2. Загальні вимоги до проведення науково-дослідної роботи	54
3.3. Етапи проведення наукового дослідження	58
3.4. Гігієна розумової праці.....	70
3.5. Шляхи активізації пізнавальної діяльності студентів	78
Розділ 4. Різновиди наукового стилю мовлення	82
4.1. Писемні види наукової творчості	82
4.1.1. План. Рубрикація тексту.....	82
4.1.2. Виписки. Цитати	84
4.1.3. Тези і конспект	87
4.1.4. Анотація, реферат, стаття.....	90
4.2. Усні різновиди наукового стилю мовлення	95
4.2.1. Доповідь і виступ з доповіддю	96
4.2.2. Лекція і наукова дискусія.....	97
4.2.3. Підготовка до виступу і виголошення промови.....	98
Розділ 5. Організація науково-дослідної роботи в Україні.....	103
5.1. Державна підтримка науки на Україні	103
5.2. Характеристика закону України про наукову та науково-технічну діяльність	109
5.3. Закон України про вищу освіту (окремі розділи, що стосуються наукової діяльності)	137
Література	142
Термінологічний словник.....	144